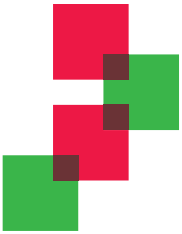

Jaarverslag 2020

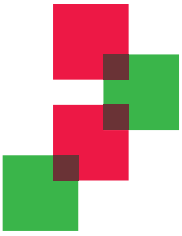
WETENSCHAPPELIJK
BUREAU GROENLINKS

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Visieontwikkeling	3
2.1 Migratie die werkt: naar een rechtvaardig en menswaardig arbeidsmigratiebeleid.....	3
2.2 Handvest voor de slimme stad: technologie sturen op basis van waarden.....	3
2.3 Circulair samenleven in 2050: op zoek naar brede welvaart in een circulaire economie	4
2.4 Groene industriepolitiek: naar versnelling van de transitie van de zware industrie	4
2.5 Aardgasvrij wonen: een eerlijke transitie	5
2.6 Herziening van ons geldstelsel: naar een duurzaam en weerbaar monetair-financieel systeem.....	6
3. Kennisontwikkeling en -deling	6
3.1 Gemeenteraadsverkiezingen 2022: startnotitie en raamwerk	6
3.2 Programmacommissie Tweede Kamerverkiezingen.....	7
3.3 Masterclasses over het GroenLinkse gedachtengoed	7
3.4 Tijdschrift De Helling	7
3.5. Podcast Groene Gasten	8
3.6. Communicatie en marketing	8
3.7 WB Kennislezing	9
3.8 Jong WB.....	9
4. WB Team	10
5. Jaarrekening 2020	11

1. Inleiding

In dit jaarverslag 2020 blikt het Wetenschappelijk Bureau GroenLinks (WB) terug op de werkzaamheden en activiteiten van dat jaar. Het besluit met de jaarrekening 2020. Net als voorgaande jaren koos het WB voor een werkwijze die projectmatig en thematisch gedreven is. De uitgevoerde projecten dragen bij enerzijds visieontwikkeling en anderzijds kennisontwikkeling en -deling. In de keuze van onderwerpen voor onderzoek, debat en publicatie is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de politiek-strategische koers van GroenLinks.

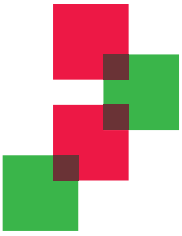
2. Visieontwikkeling

2.1 Migratie die werkt: naar een rechtvaardig en menswaardig arbeidsmigratiebeleid

- **Beschrijving:** het Nederlandse arbeidsmigratiebeleid voor mensen van buiten de EU werkt niet. Op de Nederlandse arbeidsmarkt is, ook met vrij verkeer van werknemers binnen de EU, volop vraag naar mensen voor praktisch geschoolde beroepen. Tegelijkertijd gelden voor mensen van buiten de EU strenge eisen voor een directe werkvergunning. Ook gaat bestaande arbeidsmigratie gepaard met uitbuiting en ongelijke concurrentie. Binnen dit project, onder leiding van Sarah Hardus, onderzocht het WB de mogelijkheden voor een rechtvaardig en menswaardig arbeidsmigratiebeleid.
- **Resultaten:** in het kader van het project werd een drietal expertbijeenkomsten georganiseerd met GroenLinks-politici en externe deskundigen. Eind 2020 presenteerden we het eindrapport 'Migratie die werkt'. In het rapport zetten wij onze analyse uiteen en doen we elf concrete aanbevelingen voor een nieuw arbeidsmigratiebeleid. Bij de presentatie eind oktober – die door de coronamaatregelen online plaatsvond – speelden Tweede Kamerlid Paul Smeulders en Europarlementariër Tineke Strik een prominente rol. Naast het rapport hebben we een vijftal *visuals* gepubliceerd die de belangrijkste vraagstukken en oplossingen beeldend communiceren. Naast de eindpublicatie zijn de bevindingen uit het rapport gedeeld in een dossier over arbeidsmigratie in het zomernummer van tijdschrift De Helling en gepresenteerd tijdens de WB Masterclass over arbeidsmigratie.
- **Bereik:** met een startnotitie voor en presentatie tijdens de GroenLinksgesprekken over arbeidsmigratie en input voor de programmacommissie leverden we een bijdrage aan de paragraaf over migratiebeleid in het verkiezingsprogramma. De aanbevelingen uit het rapport vormden de basis van een reeks moties die zijn ingediend door de Tweede Kamerfractie GroenLinks (en deels aangekomen) tijdens Kamerdebatten over arbeidsmigratie.

2.2 Handvest voor de slimme stad: technologie sturen op basis van waarden

- **Beschrijving:** de toepassing van nieuwe technologie is te belangrijk om over te laten aan ingenieurs en managers. Het gebruik van data, sensoren en algoritmen vraagt op politieke sturing, op basis van publieke waarden. In 2019 schreef het WB onder leiding van Richard Wouters en in samenwerking met de *Green European Foundation* (GEF) het *Charter for the Smart City*.
- **Resultaten:** in 2020 hebben we dit handvest, dat verschenen is in 5 talen, onder de aandacht gebracht van lokale politici en activisten in diverse EU-landen, samen met GEF en vier van haar Europese partnerorganisaties. Als gevolg van de coronacrisis zijn de geplande workshops en conferenties vrijwel allemaal vervangen door webinars. De twaalf webinars hadden een transnationaal karakter en trokken samen honderden deelnemers, waaronder tientallen

gemeenteraadsleden en afdelingsbestuurders van GroenLinks. Een aantal presentaties uit de webinars en een animatievideo over de slimme stad zijn gepubliceerd op het YouTube-kanaal van de GEF. Projectleider Richard Wouters heeft het Charter ook gepresenteerd aan de landelijke werkgroep digitalisering van de Duitse Groenen.

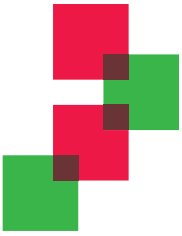
- **Bereik:** de Nederlandse versie van het Charter, het Handvest voor de Slimme Stad dat eind 2019 werd gepubliceerd, was in 2020 onderwerp van een presentatie in het stadhuis van Apeldoorn, op initiatief van de plaatselijke GroenLinks-fractie. Het Handvest werd aangehaald in rapporten van o.a. het Rathenau Instituut, het WODC, de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen en Kunsten en de Stichting Privacy by Design. Richard Wouters overlegt regelmatig met een groep raads- en statenleden van GroenLinks over de toepassing van het Handvest. Dat heeft in 2020 geleid tot succesvolle initiatieven voor o.a. een ethische commissie (Eindhoven) en een algoritmeregister (Zwolle, Eindhoven). In het voorjaar hebben we ons gemengd in de discussie over de corona-app. Opiniestukken verschenen in het Dagblad van het Noorden en op joop.nl, het laatste in samenwerking met Kathalijne Buitenweg. Met de GEF organiseerden we een openbaar onlinegesprek over corona-apps, waaraan onder anderen Marleen Stikker van Waag deelnam. Samen met Kathalijne Buitenweg schreef Richard Wouters artikelen over de duurzaamheid van data en over (des)informatie op sociale media voor de Volkskrant en De Helling. Richard Wouters heeft Kathalijne Buitenweg tevens ondersteund bij de research voor haar in 2021 te verschijnen boek over digitalisering. Ook onze vrijwilliger Nicki Minnai heeft een bijdrage geleverd aan het verzamelen van informatie.

2.3 Circulair samenleven in 2050: op zoek naar brede welvaart in een circulaire economie

- **Beschrijving:** Nederland wil circulair zijn in 2050. Maar hoe leven we eigenlijk in een economie van gesloten kringlopen? Kunnen we met een spaarzaam gebruik van grondstoffen komen tot brede welvaart: een hoge kwaliteit van leven en samenleven binnen de grenzen van de draagkracht van de aarde? In dit project zoekt het WB onder leiding van Richard Wouters naar antwoorden op deze vragen.
- **Resultaten:** in 2018 en 2019 heeft het WB, deels in samenwerking met Milieunetwerk GroenLinks, een reeks drukbezochte conferenties georganiseerd over kringlooplandbouw, circulair bouwen en biomassa. Ter afronding van het project is eind 2020 de bundel 'Circulair samenleven in 2050 – Op zoek naar brede welvaart in een circulaire economie' gepubliceerd. Projectleider Richard Wouters en publicist Stephan Slingerland schreven hoofdstukken met toekomstscenario's en waren verantwoordelijk voor de redactie. De overige hoofdstukken werden geleverd door experts op de terreinen bouw, voedsel en consumentenproducten en door (oud)Kamerleden van GroenLinks.
- **Bereik:** de bundel werd enthousiast ontvangen door leden, volksvertegenwoordigers en bestuurders van GroenLinks tijdens een webinar dat we begin januari 2021 organiseerden. Hierbij waren circa 75 deelnemers aanwezig. Richard Wouters verzorgde tweemaal een presentatie over de ethische en geopolitieke aspecten van grondstoffenschaarste tijdens webinars van de werkgroep Internationale Betrekkingen van GroenLinks. Op de WB-website publiceerden we discussiestukken voor deze webinars.

2.4 Groene industriepolitiek: naar versnelling van de transitie van de zware industrie

- **Beschrijving:** Nederland staat aan de vooravond van de Groene Eeuw, het tijdsgewricht waarin onze samenleving circulair en klimaatneutraal zal zijn. In de transitie naar de Groene Eeuw speelt de basisindustrie – met name raffinage, chemie en basismetale – een hoofdrol,

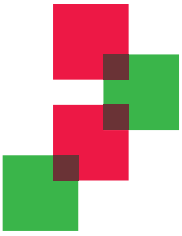

als grootverbruiker van grondstoffen en verantwoordelijk voor een kwart van de Nederlandse uitstoot van broeikasgassen. Tegelijkertijd is de basisindustrie onmisbaar voor de Groene Eeuw, als leverancier van cruciale producten voor de transitie in de energievoorziening, mobiliteit, voedselvoorziening, de zorg en gebouwde omgeving. Onder leiding van Evert Nieuwenhuis gaan diverse experts in op de vraag hoe de basisindustrie in Nederland kan bijdragen aan de Groene Eeuw.

- **Resultaten:** op 29 mei 2020 organiseerde het WB in samenwerking met de GEF een expertmeeting over de vraag met welk beleid we de Nederlandse zware industrie klimaatneutraal en circulair maken. Iets meer dan 30 wetenschappers en enkele GroenLinks politici deden hieraan mee. Op vrijdag 4 september 2020 organiseerde het WB een tweede expertmeeting, dit keer met vertegenwoordigers van de Nederlandse basisindustrie. In deze meeting stond het perspectief van de industrie centraal: welk beleid is volgens hen nodig voor de basisindustrie om klimaatneutraal en circulair te worden? Ongeveer 20 vertegenwoordigers en belangenbehartigers namen deel, samen met enkele GroenLinks politici. Voor een online-conferentie *Achieving zero carbon trade, investment and industry* op 25 september, georganiseerd door *Green House Think Tank* met steun van de GEF, maakten we een korte presentatie over de Nederlandse zware industrie en hoe deze te vergroenen. Deze presentatie is te zien in een video met interviews met Marjan Minnesma (Urgenda), Tom van der Lee (Tweede Kamer GroenLinks) en Ton van Dril (onafhankelijk beleidsadviseur industrie en beleid). Het WB leverde ook een presentatie op deze conferentie en nam deel aan discussies. In tijdschrift *De Helling* verscheen een special over groene industriepolitiek, met daarin drie bijdragen gewijd aan dit thema. Daarnaast werd de eerste aflevering van onze podcastserie *Groene Gasten* gewijd aan groene industriepolitiek, waarin Heleen de Coninck en Marjan Minnesma ingingen op de vraag hoe we de zware industrie vergroenen. Het project groene industriepolitiek is onderdeel van een breder Europees project – *The Climate Emergency Economy* – gefinancierd door de GEF. Eén van onze bijdragen aan dat project is een Engelstalige literatuurstudie. Tenslotte is in 2020 hard gewerkt aan de in april 2021 verwachte slotpublicatie van het project. In deze bundel verkennen diverse experts deelvragen en in het slothoofdstuk geven projectleider Evert Nieuwenhuis en Kamerlid Tom van der Lee een ambitieuze, realistische en GroenLinkse visie op groene industriepolitiek voor de basisindustrie. In 2021 verschijnt ook een video gericht op een breed publiek.
- **Bereik:** het project groene industriepolitiek verdiept en vernieuwt het GroenLinkse denken over het vergroenen van de grootste vervuiler van Nederland, de basisindustrie, die maar lastig te vergroenen blijkt te zijn. Het project genereert kennis en inzichten en schetst een even ambitieuze als realistische GroenLinkse visie op het verduurzamen van de zware industrie. Kamerlid Tom van der Lee, coauteur van het slothoofdstuk, verwacht het rapport en de uitkomsten van het project in Den Haag te kunnen gebruiken voor politieke doeleinden, zoals bijvoorbeeld rondom de formatie.

2.5 Aardgasvrij wonen: een eerlijke transitie

- **Beschrijving:** honderdduizenden huiseigenaren in Nederland hebben momenteel onvoldoende kapitaal om hun huis energieneutraal te maken. Hoe kunnen we huiseigenaren met een smalle beurs helpen om mee te komen in de energietransitie?
- **Resultaat:** over deze vraag schreven studenten van het Radboud Honours Academy een policy paper. De inhoudelijke begeleiding werd verzorgd door buitengewoon hoogleraar Dirk-Jan Koch (tevens lid van de Raad van Advies). Namens het WB begeleidde Evert Nieuwenhuis de studenten. Het WB publiceerde de paper op haar website en organiseerde hierover een

levendig webinar met bijdragen van diverse sprekers. Circa 35 GroenLinkers deden hieraan mee, grotendeels actief op gemeentelijk of provinciaal niveau.

- **Bereik:** door middel van het paper en webinar werd bij lokale GroenLinks-politici het gedachtegoed rondom een eerlijke energie transitie verdiept en vernieuwd.

2.6 Herziening van ons geldstelsel: naar een duurzaam en weerbaar monetair-financieel systeem

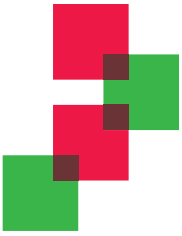
- **Beschrijving:** de klimaattransitie is niet alleen een grote maatschappelijke, maar ook een enorme financiële opgave. Ons monetair-financieel systeem speelt een essentiële rol bij het realiseren van de verduurzamingsopgave. In dit rapport onderzoekt het WB de mogelijkheden voor een duurzaam en weerbaar monetair-financieel systeem. Auteur Dirk van Hoorn schetst hoe een toekomstbestendig stelsel eruit zou kunnen zien. Hij doet twaalf concrete aanbevelingen voor hervormingen op de korte termijn. Dit project is tot stand gekomen onder leiding van Robbert Bodegraven en Sarah Hardus.
- **Resultaat:** begin 2021 is de publicatie gepresenteerd tijdens een onlinebijeenkomst waar ongeveer 115 deelnemers bij aanwezig waren. Na een toelichting van auteur Dirk van Hoorn volgde een paneldiscussie met Rens van Tilburg (Sustainable Finance Lab), Hans Stegeman (Triodos Investment Management) en Edith Maat (Pensioenfederatie). Politieke reacties werden gegeven door Laura Vissenberg (kandidaat-Kamerlid), Maarten Kavelaars (beleidsmedewerker Tweede Kamerfractie) en Vincent Hurkens (beleidsmedewerker Europese fractie).
- **Bereik:** de goede opkomst en actieve discussie tijdens de presentatie laat zien dat dit thema actueel is en leeft. Met de publicatie heeft het WB willen bijdragen aan de visievorming hierop. In 2021 wordt de publicatie verder onder de aandacht gebracht bij onder meer de werkgroep Economie en wordt contact gezocht met de fracties in Den Haag en Brussel om door te spreken over de politieke kansen.

Het project over het geldstelsel is in de plaats gekomen van het niet uitgevoerde project 'Decentralisatie van sociaal beleid' (zie Jaarplan 2020).

3. Kennisontwikkeling en -deling

3.1 Gemeenteraadsverkiezingen 2022: startnotitie en raamwerk

- **Beschrijving:** het WB schreef het 'Raamwerk Gemeenteraadsverkiezingen 2022' dat lokale afdelingen als blauwdruk kunnen gebruiken voor hun verkiezingsprogramma. Vier thema's stonden centraal: Wonen, Zorg, Klimaat & duurzaamheid en Groen & leefomgeving. Vanuit het WB werd dit project geleid door Evert Nieuwenhuis. Hoofdstukken werden geschreven door Suzanne van den Eynden, Sarah Hardus, Chelle de Leeuw en Margriet van Dijken (extern). Dit project betrof een nauwe samenwerking met Team Lokaal van het Landelijk Bureau.
- **Resultaten:** eerst werd een startnotitie over elk van de thema's geschreven. Hiervoor deden de auteurs uitvoerig bureauonderzoek en spraken zij per startnotitie met vijf tot tien experts en GL-politici. In de startnotities werden de problemen geanalyseerd en mogelijke oplossingen besproken alsmede speciaal voor dit project uitgevoerd electoraal onderzoek. Vervolgens werden een visie en programmapunten geformuleerd die opgenomen kunnen worden in de verkiezingsprogramma's. De startnotities werden bediscussieerd in twaalf

themagesprekken, waaraan per themagesprek circa tien lokale GL-politici meededen. Met de feedback die deze themagesprekken opleverden, werden de startnotities aangescherpt en herschreven tot het raamwerk.

- **Bereik:** met de startnotities, de themagesprekken en het raamwerk droeg het WB bij aan de programmatische vernieuwing van GroenLinks en het vergroten van de kans op electoraal lokaal succes tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. In 2021 worden vervolprojecten uitgevoerd die aan dit succes moeten bijdragen.

3.2 Programmacommissie Tweede Kamerverkiezingen

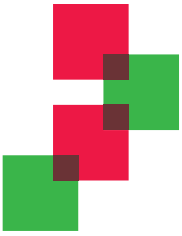
- **Beschrijving:** in 2020 was WB-directeur Robbert Bodegraven lid van de programmacommissie die het verkiezingsprogramma 2021-2025 schreef. Hans Rodenburg was actief als secretaris en penvoerder. Vanuit deze functies hebben zij meegedacht en meegeschreven aan het verkiezingsprogramma. Daarnaast heeft Hans Rodenburg actief bijgedragen aan de organisatie van de GroenLinksgesprekken over een aantal inhoudelijke thema's en heeft hij de amendementenfase gecoördineerd.
- **Resultaat:** het resultaat van het hele traject is een inhoudelijk goed onderbouwd programma met breed draagvlak binnen de partij.
- **Bereik:** het gewenste bereik is behaald: er ligt een goed leesbaar programma met een duidelijke visie en standpunten om de verkiezingen mee in te gaan.

3.3 Masterclasses over het GroenLinkse gedachtengoed

- **Beschrijving:** wilde het WB in 2019 met een reeks masterclasses een jonge doelgroep kennis laten maken met het gedachtengoed van de dertigjarige partij GroenLinks, in september en oktober 2020 zoomden we in op actuele thema's zoals als de arbeidsmarkt, arbeidsmigratie, de positie van jongeren, de *Green New Deal* en privacy. De publieksbijeenkomsten moesten door coronamaatregelen op het laatste moment omgezet worden naar interactieve, online bijeenkomsten. Dit project was een coproductie met het Jong WB.
- **Resultaat:** per bijeenkomst konden we rond de 150 aanmeldingen noteren met uitschieters voor de masterclasses over de arbeidsmarkt en de *New Green Deal*, waarvoor zich rond de 240 mensen opgaven. Het publiek werd met stellingen in een mentimeter en de chatfunctie bij de lezingen betrokken.
- **Bereik:** de webinars werden gewaardeerd met gemiddeld een 7.5 tot 8.3. Ook werd veel naar de video-opnames gevraagd die online zijn te bekijken.

3.4 Tijdschrift De Helling

- **Beschrijving:** De Helling is de kwartaaluitgave van het WB die wordt samengesteld onder verantwoordelijkheid van hoofdredacteur Suzanne van den Eynden en in samenwerking met een onafhankelijke redactie. Het doel van het tijdschrift is om bij te dragen aan gedachten- en visievorming over groene en linkse politiek.
- **Resultaat:** zoals gewoonlijk zijn ook in 2020 vier edities uitgebracht. Het lentenummer stond in het teken van 'Regeren... en dan?' In een aantal verdiepende essays beschreven toonaangevende auteurs hoe GroenLinks - als ze eenmaal in de regering zou zitten - zich zou moeten opstellen op thema's als klimaatrechtvaardigheid, democratie, arbeidsmigratie en arbeidsmarkt. Overige nummers van De Helling hadden dossiers over arbeidsmigratie, feiten en desinformatie, en groene industriepolitiek. Ook publiceerden we interviews met grote denkers als Christiana Figueres en Joyeeta Gupta. Daarnaast zijn we een lokale rubriek

gestart, genaamd Het Experiment, waarin GroenLinks-wethouders vertellen over een vernieuwend idee dat in de eigen gemeente is uitgerold en dat bewezen succesvol is.

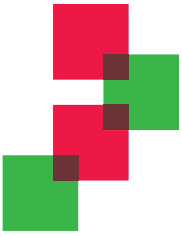
- **Bereik:** ondanks dat fysieke GroenLinks-events – vanouds succesvolle wervingsmomenten – niet doorgingen dit jaar, is de oplage van De Helling weer gegroeid. Op 1 januari 2020 had de Helling 1.485 abonnees en op 25 februari 2021 zijn dit er 1.580. Voor de werving zijn de online mogelijkheden volop benut. Zo hebben we het tijdschrift gepromoot in de WB-nieuwsbrief, op sociale media en resulteerde aandacht voor artikelen in de GroenLinks Ledennieuwsbrief direct tot nieuwe abonnees. De 1.500 lentenummers die waren bijgedrukt voor het congres dat niet meer fysiek plaatsvond, zijn als cadeau verstuurd naar leden, raads- en bestuursleden. Tenslotte promoten we het tijdschrift door relevante artikelen mee te sturen aan deelnemers aan projectpresentaties.

3.5. Podcast Groene Gasten

- **Beschrijving:** in september is het WB een podcast gestart, genaamd Groene Gasten. Projectleider Suzanne van den Eenden gaat in deze podcast samen met Evert Nieuwenhuis in gesprek met denkers en doeners die Nederland en de wereld eerlijker en duurzamer willen maken. Met de podcast laten we luisteraars kennismaken met vernieuwende groene en linkse ideeën, en dragen we bij aan de naamsbekendheid van het WB. De podcast stelt ons in staat om met een relatief klein budget veel mensen te bereiken en de relevantie van het WB te vergroten. Waar mogelijk maken we een combinatie met tijdschrift De Helling, bijvoorbeeld door een podcast uit te werken tot interview voor het tijdschrift of door auteurs uit te nodigen in de podcast.
- **Resultaat:** in 2020 hebben we drie afleveringen gemaakt: over groene industriepolitiek, alternatieven voor het bbp en over het bouwen van woningen binnen bestaande wijken.
- **Bereik:** met de drie afleveringen hebben we in 2020 in totaal 828 luisteraars bereikt. We promoten de podcast via de online nieuwsbrief, sociale media, Plek, Slack en bieden hem aan het landelijk bureau aan voor plaatsing in de GroenLinks-kanalen. In 2021 maken we negen afleveringen, waarbij we meer gaan inzetten op promotie met als doel het bereik te vergroten.

3.6. Communicatie en marketing

- **Beschrijving:** in 2020 lag qua communicatie de nadruk op het uitbouwen van een goed fundament en het structureel vergroten van het bereik. Atty Marije Horjus is hiervoor verantwoordelijk. De ontwikkeling en implementatie van de nieuwe huisstijl is medio 2020 afgerond met de styling van een ontvangstruimte en de voltooiing van de huisstijlgids. Vanwege een technische urgentie moest in 2020 gestart worden met de vervanging van de complete website. Voor deze nieuwe website is met enkele aanpassingen gekozen voor gebruik van de techniek van de nieuwe GroenLinks site. In 2020 is gestart met de bouw en de migratie. Voltooiing en livegang vinden plaats in 2021. De verwachte uitkomst is een professionele, toekomstbestendige website die uitnodigt tot digitaal consumeren over de output van het WB door de centrale doelgroepen.
- **Bereik:** in 2020 is meer geëxperimenteerd met het communiceren via andere middelen dan geschreven tekst. Denk aan: *visuals* voor het project arbeidsmigratie, video's en de twee eerste afleveringen van de podcast Groene Gasten. We zijn gestart met een nieuwe e-mailniewsbrief die GDPR-prof is (streven is zo'n 10 keer per jaar). Het doel was 1.000 abonnees in 2020. Dat is met meer dan 4.000 ruimschoots gehaald. Daarnaast leveren we

input voor mailingen die vanuit het landelijk bureau naar (actieve) leden worden gestuurd. Ook dit heeft het bereik vergroot. Het bereik op sociale media is wisselend. We zien – in lijn met de maatschappelijke trend – dat engagement op Facebook afneemt. Op Twitter zijn we nog wel groeiende qua bereik en betrokkenheid. Naar schatting zo'n 15-20 procent toename van het aantal volgers. Ook dit is meer dan de doelstelling. Daarom zetten we de beschikbare capaciteit vooral hierop in.

- **Resultaat:** het belangrijkste resultaat in 2020 op communicatiegebied is het substantieel vergroten van ons bereik door mailings en op Twitter. Dit zorgt ervoor dat we het werk van het WB beter, sneller en efficiënter bij onze doelgroepen kunnen krijgen. Daarnaast werd de professionalisering van de communicatie verder doorgezet door de voltooiing van de huisstijl en de ontwikkeling van de nieuwe website. Dit fundament is nodig om de komende jaren de impact van het werk van het wetenschappelijk bureau verder te vergroten.

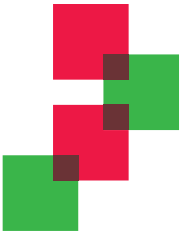
3.7 WB Kennislezing

- **Beschrijving:** elke zes weken organiseert het WB een Kennislezing - een informele, laagdrempelige lunchlezing. Interessante sprekers uit wetenschap, maatschappelijk middenveld of journalistiek praten ons op bij over hun werk en ideeën. De WB Kennislezingen zijn bedoeld voor iedereen die werkt bij of actief is voor GL met aansluitend een besloten deel voor het WB en enkele gasten.
- **Resultaat:** in 2020 werden vijf WB Kennislezingen georganiseerd, minder dan gepland vanwege de coronamaatregelen. De WB Kennislezingen werden dit jaar verzorgd door Martijn de Waal (Zo blijven we Google de baas), Magda Smink (Meestribbelen en andere vertragingstactieken van grote bedrijven), Merijn Oudenampsen (Is de coronacrisis de nekslag voor het neoliberalisme?), Irene van Staveren (Een post-corona-economie zonder kapitalisme) en Saskia Boumans (Zo gaat het minimumloon weer werken). De lezingen worden per toerbuurt georganiseerd door WB-medewerkers. De coördinatie is in handen van Evert Nieuwenhuis.
- **Bereik:** de WB Kennislezing draagt bij aan: 1) verdieping, vernieuwing en verbreding van de kennis van het WB en GL, 2) het vergroten en bestendigen van het netwerk van het WB en 3) versterking van de positie van het WB binnen GL, en 4) ons netwerk en kennis delen met andere geledingen binnen GL.

3.8 Jong WB

- **Beschrijving:** Jong WB biedt jongeren een plek voor politieke ontplooiing. Hier wordt wetenschap, politiek en branie samengebracht. Jong WB wil een kweekvijver zijn voor jonge mensen die een groener en linkser land willen. Als inhoudelijk debatplatform geeft Jong WB jongeren de ruimte voor het bedenken van creatieve en originele oplossingen voor politieke vraagstukken.
- **Resultaat/bereik:** de volgende activiteiten geven inzage in wat het Jong WB in 2020 heeft ondernomen: aan de start van het jaar werd een politiek diner georganiseerd met Judith Sargentini, in de zomer vond het Citizen Science Project plaats, het Jong WB droeg bij aan de organisatie van de hierboven besproken masterclasses, en in het najaar vond een conferentie plaats over de Democratie & Rechtsstaat met Tweede Kamerlid Niels van den Berg, voormalig Europarlementariër Judith Sargentini en senior politiek adviseur Youssef Rahman.

Door de onverwachte coronapandemie zijn de volgende in het Jaarplan 2020 opgenomen projecten niet doorgegaan: GroenLinks Festival en WB Lezing. In 2020 is met de GroenLinks

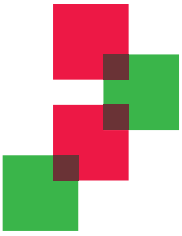

Academie gesproken over mogelijke samenwerkingen. In 2021 worden deze gesprekken gecontinueerd en wordt actief gezocht naar samenwerking binnen onder andere het project over lokale formaties, in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2022.

4. WB Team

Het vaste team - zonder vrijwilligers, stagiairs en tijdelijke contractuitbreidingen - bestond in 2020 uit:

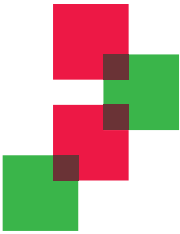
#	Naam	Functie	Uur per week
1	Robbert Bodegraven	Directeur t/m 30 september	32 uur
	Noortje Thijssen	Directeur a.i. vanaf 1 november	24 uur
2	Richard Wouters	Projectleider	32 uur
3	Suzanne van den Eynden	Hoofdredacteur De Helling	20 uur
4	Hans Rodenburg	Projectleider	24 uur
5	Atty Marije Horjus	Medewerker Communicatie en evenementen	16 uur
6	Evert Nieuwenhuis	Projectleider	24 uur
7	Sarah Hardus	Projectleider	24 uur
8	Wobke van der Kolk	Office assistant op vrijwillige basis	

5. Jaarrekening 2020

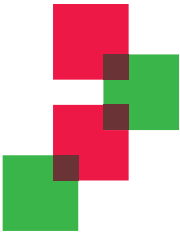
		BALANS PER (NA RESULTAAT)			
		2020		2019	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Software (website)		14.065			
SOM DER VASTE ACTIVA			14.065		
VLOTTENDE ACTIVA					
VORDERINGEN					
Overige vorderingen en overlopende activa		94.137		176.557	
			94.137		176.557
LIQUIDE MIDDELEN			41.196		61.490
SOM DER VLOTTENDE ACTIVA			135.333		238.048
TOTAAL			<u>149.398</u>		<u>238.048</u>

		31 DECEMBER BESTEMMING)			
		2020		2019	
		€	€	€	€
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve		62.373		198.469	
Bestemmingsreserve		-		-	
			62.373		198.469
SCHULDEN OP KORTE TERMIJN					
Overige schulden en overlopende passiva		87.024		39.578	
			87.024		39.578
TOTAAL			<u>149.398</u>		<u>238.047</u>

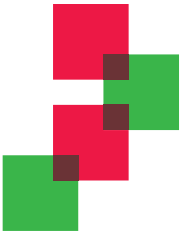
STAAT VAN BATEN EN LASTEN					
		2020	begroting	2019	
		€	€	€	
BATEN					
Subsidie Binnenlandse Zaken		324.543	300.000	307.094	
Bijdrage GroenLinks		92.500	92.500	92.500	
Bijdrage GroenLinks Projecten		73.205			
Bijdrage GEF projecten		19.070		18.174	
Bijdrage Bureaukosten GroenLinks		-	0	196.965	
Abonnementen De Helling		48.745	45.000	51.486	
Rente					
Verkopen / eigen bijdragen					
Diverse baten gedachtengoed/lezingen/hellingproef		4.645	6.000	3.837	
Som der baten		562.708	443.500	670.056	
LASTEN					
Personeelskosten		403.292	360.631	369.278	
Bureaukosten GroenLinks		101.608	99.368	196.965	
Kantoorkosten		15.610	11.500	23.104	
De Helling		33.189	35.000	30.164	
Projecten		142.661	58.000	42.268	
Jong WB/Hellingproef		767	3.000	2.500	
Matra-project		-	-	-	
Onvoorzien		1.676	2.500	752	
Som der lasten		698.804	569.999	665.032	
Resultaat voor bestemming		136.096-	126.499-	5.024	
Resultaatbestemming					
Bestemmingsreserve:					
Activiteiten 2017					
GroenLinks Festival 2018		-		-	
Secretaris Programma commissie EV 2018		-		-	
Marketing en communicatie		-		5.500-	
Website en huisstijlontwikkeling		-		7.500-	
Extra inhuur derden		-		31.000-	
Algemene reserve:					
Toevoeging		136.096-		49.024	
Totaal mutatie reserve		136.096-		5.024	
Resultaat na bestemming		-		0	

Pagina 9

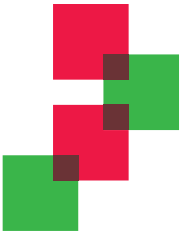

TOELICHTING				
ALGEMENE TOELICHTING				
GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING				
De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat zijn ten opzichte van het voorgaande jaar niet gewijzigd.				
VERGELIJKENDE CIJFERS				
De Vereniging GroenLinks belast de kosten door die door haar ten behoeve van onze stichting worden gemaakt. Uitsluitend de kosten die GroenLinks in enig jaar aan onze stichting doorberekent, worden in de jaarrekening verantwoord. Mocht GroenLinks na het vervaardigen van de jaarrekening nog kosten en/of opbrengsten verrekenen, dan worden dergelijke posten eerst in de volgende jaarrekening verantwoord. De kosten zijn gebaseerd op de afgesloten kostenpoolingsovereenkomst.				
VORDERINGEN				
De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, rekening houdend met het risico van oninbaarheid.				
LIQUIDE MIDDELEN				
De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde.				
VOORRADEN				
Aanschaf van drukwerk en voorraden ter verkoop op congressen e.a. worden niet geactiveerd doch direct ten laste van het resultaat gebracht in het jaar van aanschaf.				
SCHULDEN				
De kortlopende schulden worden gewaardeerd op de nominale waarde.				
BATEN				
De giften worden op kasbasis in het financieel verslag verantwoord. Voor het overige worden de baten zoveel mogelijk toegerekend aan het jaar waarin deze ontstaan zijn. De abonnementen van De Helling worden verantwoord op kasbasis.				
LASTEN				
De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.				

Pagina 11

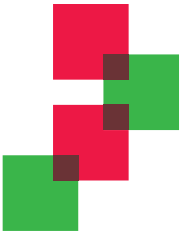

TOELICHTING				
TOELICHTING OP DE BALANS				
			2020	2019
			€	€
VASTE ACTIVA				
Investering website			17.581	-
Afschrijving website			3.516	-
			<u>14.065</u>	<u>-</u>
VLOTTENDE ACTIVA				
VORDERINGEN				
Overige vorderingen en overlopende activa				
Rekening-courant GroenLinks			87.499	175.393
Pensioenpremies				
Rekening-courant matra projecten			-	-
Ministerie van Binnenlandse Zaken				
Overige vorderingen			6.638	1.164
Debiteuren				
			<u>94.137</u>	<u>176.557</u>
<p>Stichting wetenschappelijk bureau heeft een rekening courant verhouding met vereniging GroenLinks. Subsidies van het ministerie die bestemd zijn voor het wetenschappelijk bureau worden overgemaakt aan de vereniging GroenLinks. Via de rekening courant verhouding worden deze subsidie inkomsten als baten verantwoord in de administratie van het Wetenschappelijk Bureau. Deze subsidie inkomsten staan in de rekening courant als vordering op GroenLinks verantwoord. Periodiek vult GroenLinks de liquide middelen van het Wetenschappelijk Bureau aan, deze aanvullingen lopen via de rekening courant en staan als schuld aan GroenLinks opgenomen.</p>				
LIQUIDE MIDDELEN				
ING; rekening-couranten				
ING; spaarrekeningen				
Triodos Bank			41.196	61.490
			<u>41.196</u>	<u>61.490</u>
Bovengenoemde liquide middelen zijn vrij opneembaar.				

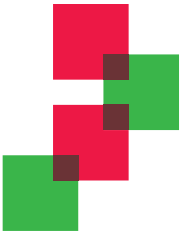

TOELICHTING				2020	2019
EIGEN VERMOGEN				€	€
<u>Algemene reserve</u>					
Saldo per 1 januari			198.469	34.142-	
Toevoeging + /onttrekking – boekjaar:			-	227.587	
Toevoeging boekjaar			136.096-	5.024	
Saldo per 31 december			<u>62.373</u>	<u>198.469</u>	
<u>Bestemmingsreserve</u>					
Saldo per 1 januari					
Terugstorten deel bijdrage GroenLinks					
Klimaatproject 2015					
Activiteiten 2017					
GroenLinks Festival 2018			-	-	
Secretaris Programma commissie EV 2018			-	-	
Marketing en communicatie			-	-	
Website en huisstijlontwikkeling			-	-	
Extra inhuur derden			-	-	
Saldo per 31 december			<u>-</u>	<u>-</u>	
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>					
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>					
Rekening-courant Matra projecten			-	-	
Crediteuren			38.810	9.300	
Rekening-courant GroenLinks					
Overige schulden			48.215	30.279	
Ministerie van Buitenlandse Zaken					
Pensioenpremies			-	-	
			<u>87.024</u>	<u>39.578</u>	

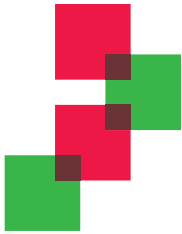
Pagina 13

TOELICHTING			
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN			
	2020	begroting	2019
	€	€	€
Subsidie Binnenlandse Zaken	324.543	300.000	307.094
Bijdrage Bureaukosten GroenLinks	-	-	196.965
Bijdrage GEF projecten	19.070	30.000	18.174
Bijdrage GroenLinks	92.500	92.500	92.500
Bijdrage GroenLinks projecten	73205		
Abonnementen De Helling	48.745	45.000	51.486
Rente			
Verkopen/eigen bijdragen			
Contributies Hellingproef			
Overige baten/lasten	4.645	6.000	3.837
	562.708	473.500	670.056
De baten zijn als volgt tot stand gekomen:			
- Subsidie Binnenlandse Zaken wordt aangevraagd bij Binnenlandse Zaken. Indien de aanvraag voldoet aan de voorwaarden, wordt subsidie toegekend. De subsidie is gebaseerd op een basis bedrag en een bedrag per zetel. Daarnaast wordt jaarlijks geïndexeerd, maar wordt vanaf 2009 ook bezuinigd.			
- Abonnementen De Helling wordt gevormd door alle Inkomsten van abonnementen.			
- Verkopen/eigen bijdrage: bij congressen wordt intrede geld gevraagd, tevens verkoopt Wetenschappelijk Bu publicaties. Daarnaast kunnen partijen adverteren in of een insert toevoegen aan De Helling waarvoor kosten gerekend worden.			
- Financieel resultaat: dit betreft rente-Inkomsten.			
- De GEF heeft een bijdrage aan de kosten voor project technologie overgemaakt van 19.070 euro			
<h1>Pagina 15</h1>			
	2020	begroting	2019
		€	
LASTEN			
Personeelskosten	403.292	360.631	369.278
Bureaukosten GroenLinks	101.608	99.368	196.965
Kantoorkosten	15.610	11.500	23.104
De Helling	33.189	35.000	30.164
Projecten	142.661	58.000	42.268
Jong WB/Hellingproef	767	3.000	2.500
Matra			
Onvoorzien	1.676	2.500	752
	698.804	569.999	665.032

TOELICHTING					
			2020	begroting	2019
			€	€	€
Personeelskosten					
Lonen en salarissen			366.769	309.131	325.189
Vrijwilligersvergoedingen			3.314	-	
Reis- en verblijfkosten			4.680	6.000	7.961
Diverse personeelskosten			28.528	45.500	36.128
			<u>403.292</u>	<u>360.631</u>	<u>369.278</u>
Bureaunkosten GroenLinks					
			2020	begroting	2019
			€	€	€
Doorberekende bureaunkosten			101.608	99.368	196.965
			<u>101.608</u>	<u>99.368</u>	<u>196.965</u>
<p>Bureaunkosten zijn afhankelijk van de kosten van afdelingen A&O en Financien en Personeelszaken binnen GroenLinks. De kosten worden verdeeld aan de hand van het aantal fte van GroenLinks en Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks per 1-1-2008.</p> <p>Vanaf 2008 is een kostenpoolingsovereenkomst opgesteld. De doorbelaste bureaunkosten aan stichting Wetenschappelijk bureau GroenLinks worden volledig vergoed door de vereniging GroenLinks. Deze vergoeding staat verantwoord onder de baten als "bijdrage Bureaunkosten GroenLinks".</p> <p>In aanvulling hierop schenkt GroenLinks jaarlijks een afgesproken bijdrage aan het Wetenschappelijk Bureau.</p>					
			2020	begroting	2019
			€	€	€
Bureaunkosten					
Overige kantoorkosten					
Bureau en organisatie			6.073	6.500	10.422
Kosten Website			9.537	5.000	12.682
			<u>15.610</u>	<u>11.500</u>	<u>23.104</u>

TOELICHTING			
	2020	begroting	2019
De Helling	€	€	€
Druk en verzendkosten	26.837	30.000	25.750
Illustraties	4.409	-	1.222
Redactie	817	5.000	3.192
Overige kantoorkosten en marketing	1.126		
	<u>33.189</u>	<u>35.000</u>	<u>30.164</u>
De inkomsten uit abonnementen staan verantwoord onder de baten.			
	2020	begroting	2019
Projecten	€	€	€
Langetermijnvisieontwikkeling	2.723	35.000	2.088
Circulaire economie	22.734		6.752
Technologie Handvest voor de slimme stad	382		20.990
Woningmarkt			4.233
Kennisontwikkeling	23		3.585
Publicatie/Lezing	7.903	10.000	312
Visie op werkloosheid	-		4.276
GEF kosten algemeen (lidm en ov. kst)	550	500	32
Korte termijn rapportages	1.823		2.500
Masterclasses	19.841	10.000	
Technologie handvest met GEF	3.150		
Industriepolitiek met GEF	724		
Arbeldsmigratie	2.820		
Industriepolitiek (zonder GEF)	6.500		
Interviewserie	286		
Project vervanging website	0		
Campagne strategie groene partijen/Jetten	14.484		
Formatlestrategie groene partij/Jetten	20.923		
Project voorbereiding GR 2022/Jetten	37.798		
	<u>142.661</u>	<u>58.000</u>	<u>42.268</u>
Jong WB "Hellingproef"	767	3.000	2.500
	<u>767</u>	<u>3.000</u>	<u>2.500</u>
Onvoorzien	1.676	2.500	752
	<u>1.676</u>	<u>2.500</u>	<u>752</u>

Pagina 17